Dosarul nr.4r-4336/23 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-23039650-02-4r-09112023 Judecător Aurelia Cazacliu

D E C I Z I E
În numele legii

10 iulie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Svetlana Vîșcu și Marcel Popescu

examinînd în şedinţă publică /fără prezența părților/, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator Hartonenco Ion împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 19 aprilie 2023, prin care a fost admisă contestația înaintată de *****i a fost încetat procesul contravențional pornit în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05 738248 din 24.02.2023, care conține decizia de sancționare a lui Belibov Alexandr pentru comiterea contravenției, prevăzute de art. 235 alin.(1) din Codul Contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La 24.02.2023, agentul constatator din cadrul INSP, Hartonenco Ion, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05738248, prin care Belibov Alexandr a fost sancționat pentru comiterea contravenției, prevăzută de art. 235 alin.(1) din Codul Contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, reținîndu-se că, acesta la data de la data de 18.08.2022, aflîndu-se pe sos. Balcani, mun. Chișinău, a condus automobilul de model ***** neavând cuplată centura de siguranță .

La 06.03.2023 Belibov Alexandr a depus contestație la INSP al IGP împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05738248 din 24.02.2023, prin care și-a manifestat dezacordul cu acesta, solicitînd anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 19 aprilie 2023, a fost admisă contestația înaintată de *****i a fost încetat procesul contravențional

pornit în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05 738248 din 24.02.2023, care conține decizia de sancționare a lui Belibov Alexandr pentru comiterea contravenției, prevăzute de art. 235 alin.(1) din Codul Contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, agentul constatator Hartonenco Ion a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 aprilie 2023, cu dispunerea rejudecării în primă instanță.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- în baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă;
- de către agentul constatator, Hartonenco Ion, au fost respectate normele procesuale şi materiale expuse, totodată a prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Belibov Alexandr.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația este depusă în termen de 15 zile de la data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul Contravențional, fiind respectate pe deplin.

Conform art. 8 alin. (2) din Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul Contravențional, constatarea faptei contravenționale presupune o activitate a agentului constatator de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-

verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcționarul abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, către instanța de judecată sau către un alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În speță s-a constatat că, prin procesul-verbal cu privire la Seria/nr. MAI05738248 din 24.02.2023, încheiat de către agentul constatator Hartonenco Ion din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, petentul Belibov Alexandr a fost sancționat cu amendă în mărime de în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, reținîndu-se că, acesta la data de la data de 18.08.2022, aflîndu-se pe sos. Balcani, mun. Chișinău, a condus automobilul de model ***** neavând cuplată centura de siguranță.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Totodată, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiții : a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului Contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în

primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

Astfel, pentru respectarea garanțiilor menționate, instanța de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05738248 din 24.02.2023.

Cu titlu preliminar, se impun a fi făcute câteva consideraţii referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenţie, precum și la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenţie materializează o manifestare de voinţă cu caracter unilateral a unei autorităţi publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenţi constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii și trebuie să conţină menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional.

În sensul art. 443 din Codul Contravențional, (1), procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde : a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii. (3) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau victima nu cunoaște limba procesului-verbal, se asigură asistența unui interpret/traducător, datele lui consemnîndu-se în procesul-verbal. (5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi de victimă cînd există. În cazul în care constatarea contravenției este de competența unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de către președintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorității membrilor prezenți la ședința în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către președintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenți la ședință.

(6) Faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon).

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenţiei, analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma prezumţiei de nevinovăţie de care se bucura petentul, instanța a reținut următoarele.

Potrivit art. 7 din Codul Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 381 alin. (4) din Codul Contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Pornind de la premisa procedurală prevăzută de art. 425 alin. (4) din Codul Contravențional, prin care legislatorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

Cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina petentului, instanța a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție contestat de către agentul constatator, prin probe certe și de netăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acționează principiul „in dubio pro reo”.

În acest context, agentul constatator a aplicat sancțiunea contravențională doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăția petentului, fără a prezenta citaţia în adresa făptuitorului Belibov Alexandr, prin care s-ar solicita depunerea declarației despre identitatea conducătorului vehiculului la data de la 18.08.2022, precum şi lipsa confirmării care să ateste cine era proprietarul automobilului de model Mercedes cu n/î CLS 901 la acea dată şi dacă făptuitorul a confirmat conducerea de către el a automobilului în cauză.

Faţă de cele precizate, Colegiul Penal reţine că, în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită petentul, potrivit principiului „*in dubio pro reo*”. În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul „*in dubio pro reo*” este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiției cere ca instanța să nu se

întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul Contravenţional și, în special, potrivit principiului „in dubio pro reo", toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției, simpla constatare „ex propriis sensibus" a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane.

Prin urmare, în lipsa unor probe pertinente, concludente se instituie concluzia că procesul verbal a fost întocmit doar în baza convingerilor agentului constatator, care însă nu au fost certificate prin probe acumulate potrivit prevederilor Codului Contravențional şi Codului de procedură penală ale RM, respectiv persoana acuzată de săvârşirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Astfel, petentului îi sunt recunoscute şi garanțiile specifice în materie penală din art. 6 Convenţie printre care prezumția de nevinovăție şi dreptul la un proces echitabil. Totodată, potrivit practicii CtEDO (hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku c. Franţei şi cauzei Anghel c. României), Curtea a statuat şi faptul că prezumțiile de fapt şi de drept sunt recunoscute în toate sistemele juridice, fiind permisă utilizarea acestora şi în materia contravenţională pentru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, cu respectarea unor limite rezonabile, ținând cont de gravitatea mizei şi prevăzând drepturile apărării. Prin urmare, prezumţia de nevinovăţie a faptelor constatate de agent şi consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu are un caracter absolut, prezumţia de veridicitate putând opera până la limita la care prin aplicarea ei nu s-ar ajunge în situaţia ca persoana învinuită de săvârşirea faptei să fie pusă în imposibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal.

Deci, în lipsa unor mijloace de probă care să confirme situaţia de fapt reţinută în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate fi aplicată prezumţia de temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult ca atît, se reține că, în cauza (Ozturk împotriva Germaniei) şi cauza (Anghel împotriva României) Curtea a statuat că, menţiunile agentului constatator înserate în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu constituie prin sine o probă, ci dimpotrivă acestuia îi revine sarcina de a dovedi temeinicia şi legalitatea procesului-verbal.

Astfel, în măsura în care procesul-verbal de constatare a contravenţiei nu este susţinut de dovezile în baza cărora s-a întocmit, iar contravenientul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susţine temeinicia procesului-verbal fără a se încălca prezumţia de nevinovăţie instituită de art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Or, potrivit practicii CtEDO în cauze referitoare la contravenţii sunt aplicabile prevederile art. 6 din CEDO, cu toate garanţiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumţia de nevinovăţie (cauza Anghel c. României), sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod principiului egalităţii armelor, or, în procesul verbal cu privire la contraventie și anume la pct. 11 nu au fost anexate sau indicate probe care ar demonstra vinovătia petitionarului.

În circumstanțele date, potrivit principiului „actori incumbit probation", cel ce face o afirmaţie în faţa judecăţii trebuie să o și dovedească, astfel, instanța de judecată reiterează că, de către agentul constatator nu au fost acumulate/prezentate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Belibov Alexandr a contravenției imputate.

Potrivit art. 441 alin. (1) din Codul Contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenţională.

În conformitate cu art. 461 din Codul Contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în articolele 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, potrivit dispozițiilor legale menționate pe parcursul raționamentelor și în baza probelor pertinente, utile și concludente administrate, contestația este întemeiată și în consecință, trebuie admisă, cu anularea sancțiunii aplicate.

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Hartonenco Ion și se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 19 aprilie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Hartonenco Ion și se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 aprilie 2023, prin care a fost admisă contestația înaintată de *****i a fost încetat procesul contravențional pornit în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05 738248 din 24.02.2023, care conține decizia de sancționare a lui Belibov Alexandr pentru comiterea contravenției, prevăzute de art. 235 alin.(1) din Codul Contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Svetlana Vîșcu

Marcel Popescu